

Polisi Amgylcheddol a Hybu Bioamrywiaeth Cyngor Cymuned Llandwrog

1 Cyflwyniad

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i weithio tuag at nodau Lles y Dyfodol Deddf Cenedlaethau 2015, sy'n rhoi pwyslais ar ddiogelu'r amgylchedd, defnyddio adnoddau'n gynaliadwy a diogelu iechyd a ffyniant cenedlaethau i ddod.

O dan Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 mae'n ddyletswydd ar bob Cyngor Tref a Chymuned (yn ogystal â Chynghorau Sir) i gynnal a gwella bioamrywiaeth a hyrwyddo gwytnwch ecosystemau

2. Polisi y Cyngor

- yn cydnabod terfynau'r amgylchedd byd-eang ac felly yn defnyddio ei adnoddau'n effeithlon ac yn gymesur,
- yn anelu at ddod yn gorff carbon isel trwy reoli'n well ein adnoddau, dŵr ac ynni,
- integreiddio egwyddorion amgylcheddol a chynaliadwy i mewn gweithdrefnau gweithredol y Cyngor
- yn hyrwyddo yr arfer gorau ac yn ceisio gwella perfformiad yr amgylchedd lle bynnag y bo hynny'n ymarferol,
- yn dymuno cynnal ecosystemau sy'n gweithredu'n iach ac annog amgylchedd naturiol bioamrywiol yn y gymuned.

3.0 Mesurau Ymarferol

3.1 Gweinyddiaeth.

- Defnyddio cyn leied o ddeunyddiau a dileu neu newid arferion gwastrafflyd.
- Defnyddio deunyddiau wedi eu hail gylchu.
- Ail gylchu holl ddeunyddiau fel y bo'r modd rhesymol i wneud hynny.
- Cylchredeg dogfennau er lleihau copïo.

3.2 Gwastraff o waith gytundebol.

- Ceisio ail gylchu gwastraff o waith cynnal hawliau tramwy a thir mynwentydd.
- Ceisio ail gylchu cynnwys biniau ysbwriel mynwentydd.
- Ceisio compostio gwastraff gwyrdd.

3.3 Dylanwad ar eraill.

- Rhoi'r gofyn i ymgeisydd am sicrwydd nad yw gweithgareddau yn deillio o'r arian a roddwyd ar ffurf grant neu dendr yn mynd yn groes i'r polisi yma.
- Rhoi'r gofyn i ymgwymerwr am bolisi amgylcheddol fel cymhwyster penodol wrth

iddo gael ei ystyried am waith gytundebol.

- Ymateb i weithredoedd gwastrafflyd gan eraill.

3.4 Hyrwyddo cynladwyedd.

- Wrth lunio cynlluniau gwariant y cyngor.
- Pan mae aelodau'r cyngor yn cael eu penodi i'w gynrychioli ar gyrff a sefydliadau.

3.5 Rheoli Ynni, Dŵr a Gwastraff

O fewn cyfyngiadau cost ac ymarferoldeb, bydd y Cyngor yn:

- Lleihau faint o wastraff a gynhyrchir gan weithgareddau'r Cyngor gan gweithredu systemau lleihau gwastraff. Gallai enghreifftiau gynnwys defnyddio dulliau digidol i ddsbarthu papurau cyfarfod ac argraffu dwy ochr pan nad oes modd osgoi argraffu.
- Defnyddio yr holl lwybrau ailgylchu sydd ar gael i leihau gwastraff sy'n mynd i safleoedd tirlenwi.

3.6 Caffael Amgylcheddol

O fewn cyfyngiadau cost ac ymarferoldeb, bydd y Cyngor yn:

- Prynu cynhyrchion a gwasanaethau, sy'n achosi'r niwed lleiaf i'r Amgylchedd.
- Defnyddiwch llafur a deunyddiau lleol lle bynnag y bo modd i leihau'r effaith amgylcheddol milltiroedd teithio
- Lleihau ei ddefnydd o blastigau un defnydd, fel gwellt yfed, cwpanau plastig, codenni lamineiddio ac ati.

4 Rheoli Mannau Gwyrdd a Hybu Bioamrywiaeth

O fewn cyfyngiadau cost ac ymarferoldeb, bydd y Cyngor yn:

- Gweithredu gweithdrefnau rheoli tiroedd sy'n cefnogi a gwella bioamrywiaeth leol.
- Defnyddio blanhigion sy'n cael eu tyfu'n lleol ac sy'n frodorol i Gymru.
- Darparu amrywiaeth o blanhigion peillio mewn cynlluniau plannu.
- Amnewid unrhyw goeden aeddfed sydd angen cwmpo coed gydag o leiaf 2 goeden ifanc rhywle yn y gymuned.
- Cefnogi y gymuned i sefydlu rhandiroedd

- Cefnogi newid yn trefniadau torri gwair. Canolbwyntio ar laswellt dolydd, hybu lle'n briodol peillwyr sydd yn un agwedd ar fioamrywiaeth.
- Cydnabod fod glaswellt hirach yn dal mwy o garbon a thrwy beidio â thorri glaswellt mae'n gwella iechyd y pridd, gan fod yn dda ar gyfer bio-amrywiaeth ar yr un pryd.
- Rheoli glaswellt, er enghraifft, trwy beidio torri gwair o amgylch gwaelod coed er mwyn annog blodau gwyllt a phlanhigion eraill sy'n denu peillwyr, yn ogystal a darparu lloches ar gyfer mamaliaid ac ymlusgiaid bachamrediad o rywogaethau
- Creu ardaloedd bywyd gwyllt mewn ardaloedd gwyrdd i ddarparu mannau ar gyfer nythu a bwrw'r gaeaf i annog
- Gosod blychau nythu yn ein tiroedd lle'n berthnasol
- Ystyried bioamrywiaeth wrth ystyried ceisiadau cynllunio a materion cysylltiedig. Darparu ymatebion addasu a lliniaru effeithiau newid yr Hinsawdd
- Rhoi arweiniad a hybu egwyddorion hybu bioamrywiaeth i'r gymuned lle'n briodol y gallent fynd allan a gwneud eu penderfyniadau eu hunain
- Annog yr holl gymuned i wirfoddoli i gynnal mannau natur/gwyrdd
- Ystyried bioamrywiaeth pan yn ystyried rhoddion ariannol
 - Cefnogi ac hyrwyddo prosiectau amgylcheddol cymunedol drwy gydweithio a hysbysebu pan yn briodol e.e. prosiectau y dyfodol yn deillio o Gynulliad GwyrddNi. Annog gwirfoddoli o fewn dalgylch y Cyngor.